Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(Обн., ДВ, бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., бр. 50 от 30.05.2008 г., в сила от 1.03.2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд на РБ от 8.07.2008 г. - бр. 63 от 15.07.2008 г.; изм., бр. 69 от 5.08.2008 г., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. - изм., бр. 32 от 28.04.2009 г., доп., бр. 19 от 13.03.2009 г., изм. и доп., бр. 42 от 5.06.2009 г.; изм., Решение № 4 на Конституционния съд на РБ от 16.06.2009 г. - бр. 47 от 23.06.2009 г.; бр. 82 от 16.10.2009 г., изм. и доп., бр. 13 от 16.02.2010 г., бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 21.12.2010 г.; изм. с Решение № 15 на Конституционния съд на РБ от 21.12.2010 г. - бр. 5 от 14.01.2011 г.; бр. 45 от 15.06.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм. и доп., бр. 49 от 29.06.2012 г., доп., бр. 99 от 14.12.2012 г., изм. и доп., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г.)

§ 1. В чл. 430, след думите „настоящ адрес“ се добавя „както и в случаите на чл. 47, когато длъжникът не се е явил да получи книжата в срок“.

§ 2. Създава се чл. 446а със заглавие „Несеквестируеми вземания“:

„Несеквестируеми вземания

Чл. 446а. (1) Несеквестируеми са вземанията на длъжника по сметка в банка, представляващи постъпили по запорираната сметка плащания по частично или пълно несеквестируеми вземания на длъжника или други вземания, върху които не се допуска принудително изпълнение.

(2) Банката не изпълнява запорното съобщение по отношение на несеквестируемите вземания.

(3) Банката съобщава на съдебния изпълнител причините за неизпълнението, както и че по сметката постъпват трудови възнаграждения или пенсия и техния размер.“

§ 3. В чл.586 се правят следните изменения и допълнения:

1.Създава се нова ал.3:

„(3) Когато юридическо лице се разпорежда с право на собственост или друго вещно право върху недвижим имот, на нотариуса следва да се представи протокол за прието предварително решение от орган на юридическото лице, оправомощен съгласно

дружествения договор, устава или съгласно законовите разпоредби с изключителна компетентност за сключване на разпоредителни сделки с недвижими имоти.“

2. Досегашните ал.3 и 4 стават съответно ал.4 и 5.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. В срок от един месец от влизането в сила на този закон, управителят на Българската народна банка и министърът на правосъдието утвърждават Изискванията към Единната среда за обмен на електронни запори в съответствие с чл.450а , ал.4.

§ 5. В Закона за частните съдебни изпълнители (Обн., ДВ, бр. 43 от 20.05.2005 г., в сила от 1.09.2005 г., изм., бр. 39 от 12.05.2006 г., в сила от 12.05.2006 г., изм. и доп., бр. 31 от 13.04.2007 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., бр. 64 от 7.08.2007 г., бр. 69 от 5.08.2008 г., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 82 от 21.10.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., бр. 49 от 29.06.2012 г.) в чл.68 се правят следните допълнения:

1.В ал. 1 се създава точка 5 :

„5. лишаване от правоспособност завинаги. “

2. Създава се ал. 3:

„ (3) Наказанието по ал. 1, т. 5 може да се наложи на частен съдебен изпълнител за тежки нарушения, от които са произтекли значителни вреди и спрямо който са налице три или повече влезли в сила дисциплинарни наказания по ал. 2, т. 2-4.“

§ 6. Висящите производства се разглеждат по досегашния ред.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

С влизането в сила на новия Граждански процесуален кодекс (ГПК) /в сила от 01.03.2008 г./ възникнаха редица спорни въпроси с оглед практиките по прилагането му.

Съгласно чл.47 от ГПК бе въведен режим на уведомяване на страни по съдебни дела и изпълнителни производства чрез така наречения способ „Връчване чрез залепване на уведомление". Съгласно тази процедура, когато ответникът или длъжникът не може да бъде намерен на посочения по делото адрес и не се намери лице, което е съгласно да получи съобщението, връчителят залепва уведомление на вратата или на пощенската кутия, а когато до тях не е осигурен достъп - на входната врата или на видно място около нея. В уведомлението се посочва, че книжата са оставени в канцеларията на съда, когато връчването става чрез служител на съда или частен съдебен изпълнител, както и че те могат да бъдат получени там в двуседмичен срок от залепването на уведомлението. Когато ответникът не се яви да получи книжата, съобщението се смята за връчено с изтичането на срока за получаването му от канцеларията на съда или на частния съдебен изпълнител. Когато установи редовността на връчването, съдът разпорежда съобщението да се приложи към делото и назначава особен представител на разноски на ищеца. Съгласно действащата в момента нормативна уредба на чл.430 от ГПК в изпълнителното производство особен представител на длъжника се назначава от районният съд по местоизпълнението само по искане на взискателя, ако при пристъпването към изпълнение длъжникът няма регистриран постоянен или настоящ адрес. Реалното уведомяване на длъжника с поканата за доброволно изпълнение е особено важен момент за защита на правните му интереси. Съгласно чл. 428 от ГПК **с**ъдебният изпълнител е длъжен да покани длъжника да изпълни доброволно задължението си в двуседмичен срок. Поканата съдържа името и адреса на взискателя и предупреждение към длъжника, че ако в дадения му срок не изпълни задължението си, ще се пристъпи към принудително изпълнение. В поканата се съобщават наложените запори и възбрани. Към поканата за доброволно изпълнение се прилага копие от подлежащия на изпълнение акт. Когато пристъпва към изпълнение въз основа на заповед за изпълнение, съдебният изпълнител кани длъжника с връчването й. От момента на връчването на поканата за доброволно изпълнение на практика ответника може да предприеме действия по своята правна защита особено, ако кредиторът се е снабдил с изпълнителен титул на извънсъдебно изпълнително основание. Момента на получаване на поканата за доброволно изпълнение е първия момент в който длъжникът узнава, че кредиторът е предприел действия за събиране на вземането си и се е снабдил с заповед за изпълнение. Съгласно чл.417 от ГПК Заповед за изпълнение може да се издаде въз основа на нотариален акт, спогодба или друг договор, с нотариална заверка на подписите, на документ или извлечение от счетоводни книги, с които се установяват вземания на държавните учреждения, общините и банките, договор за залог или ипотечен акт, запис на заповед, менителница или приравнена на тях друга ценна книга на

заповед и др.,а съгласно чл.418 от ГПК, когато със заявлението е представен документ по чл. 417, на който се основава вземането, кредиторът може да поиска от съда да постанови незабавно изпълнение и да издаде изпълнителен лист. Длъжникът може да възрази писмено срещу заповедта за изпълнение в двуседмичен срок от връчването й. Когато възражението е подадено в срок, съдът указва на заявителя -кредитор, че може да предяви иск за установяване на вземането си в едномесечен срок. Когато заявителят не представи доказателства, че е предявил иска в посочения срок, съдът обезсилва заповедта за изпълнение частично или изцяло, както и изпълнителния лист, издаден по чл. 418 от ГПК. В практиката се получават множество оплаквания от длъжници, че не им е връчена надлежно поканата за доброволно изпълнение, въпреки че живеят на адреса указан в поканата, а след справка в канторите на частните съдебни изпълнители по изпълнителните дела е указано , че поканите са били залепвани на имота и след изтичане на двуседмичния срок за получаване на книжата се счита за надлежно връчена и се предприемат следващи действия по изпълнителното дело включително продажба на имущество. Често има оплаквания , че поканата не е била реално залепена на имота, а само е съставен протокол за това действие или че е залепена и след няколко часа е била свалена. По този начин, тъй като сроковете за обжалване са преклузивни, сериозно се нарушават правата на длъжника и той се лишава от правната възможност за защита. Във връзка с гореизложеното се предлага при връчване чрез залепяне на поканата за доброволно изпълнение съгласно чл.47 от ГПК, когато длъжникът не се е явил да получи книжата в срок, районният съд по местоизпълнението да назначава особен представител на длъжника, който своевремнно да предприеме всички правни действия по защита на правата на длъжника в изпълнителното производство и по този начин да се избегне възможността за злоупотреби и незаконосъобразно нанасяне на значителни вреди на потърпевшите лица.

Със създаването на нов чл. 446а се цели да не се допуска принудително изпълнение по банкови сметки на длъжника върху постъпили по запорираната сметка плащания по частично или пълно несеквестируеми вземания на длъжника. Банката следва да не изпълни запорното съобщение по отношение на несеквестируемите вземания и да съобщи на съдебния изпълнител причините за неизпълнението, както и че по сметката постъпват трудови възнаграждения или пенсия и техния размер. По този начин ще се преодолеят лошите практики всички суми по банковите сметки на длъжника да бъдат запорирани от съдебните изпълнители и длъжника да няма възможност да ползва за собственото си това на семейството му нормалното съществуване гарантирано от закона с обявяване за несеквестируеми на част от трудовото му възнаграждение, пенсия, издръжка, социални плащания, стипендии и др.

През месец май 2012 г. се прие чл. 450а от ГПК, който е в сила от 01.01.2013 г. и по силата на който се дава възможност запор върху вземане на длъжника по сметка в банка да може бъде наложен от съдебен изпълнител чрез запорно съобщение в електронна форма, подписано с квалифициран електронен подпис, изпратено по електронен път чрез Единна среда за обмен на електронни запори. Запорното съобщение, отговорът на банката, съобщението за вдигане на запора, потвърждението за полученото съобщение и другите изявления във връзка с налагането, изпълнението и

вдигането на запора се представят и поддържат в системата чрез единен стандарт, утвърден от управителя на Българската народна банка и министъра на правосъдието. Вече около две години от приемането на разпоредбите за електронния запор министъра на правосъдието и управителя на Българската народна банка не са утвърдили Изискванията към Единната среда за обмен на електронни запори и този механизъм на практика неможе да се приложи. От това страдат най-вече участниците в изпълнителните производства защото ако се налага електронен запор съдебният изпълнител ще събира само една такса от 18 лева, а към настоящият момент тъй като в Република България функционират 29 банки и клонове на чуждестранни банки, съдебния изпълнител изпраща на всяка една от тях запорно съобщение на хартиен носител и събира такса само за налагане на запор по банкови сметки в размер на 522 лева, като самата сума която се търси от длъжника може да е например 100 лева. За да може да се спестят на длъжника над 500 лева само от такси за налагане на запор по банковите му сметки следва по възможно най-бърз начин да се приеме подзаконовата нормативна уредба за да се въведе в действие електронния запор, като се предлага в едномесечен срок от влизането в сила на този закон, управителят на Българската народна банка и министърът на правосъдието утвърждават Изискванията към Единната среда за обмен на електронни запори в съответствие с чл.450а , ал.4.

С Тълкувателно решение № 3 от 15.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 3/2013 г., ОСГТК, докладчик съдията Росица Ковачева се приев съдебната практика, че рРешение на Общото събрание на съдружниците на ООД по чл. 137, ал. 1, т. 7 ТЗ не е необходимо условие за действителност на разпоредителна сделка с недвижим имот, собственост на дружеството или вещно право върху него, сключена от представляващия дружеството орган (управител/управители). Във връзка с това тълкувателно решение множество нотариуси при изповядване на разпоредителни сделки с недвижими имоти не изискват предварително решение на компетентния орган на юридическото лице съгласно устава, дружествения договор или закона за разпореждане с недвижим имот. Това способства да се улесняват имотните измами, а също така се улесняват лицата, който успяват да „откраднат" фирма и да впишат незаконосъобразно свой управител подставено лице, да се разпоредят неправомерно с активите на дружествата включително и недвижими имоти. С разпоредбата на новата ал. 5 в чл.586 от ГПК се въвежда задължение когато юридическо лице се разпорежда с право на собственост или друго вещно право върху недвижим имот, на нотариуса следва да се представи протоклол за прието предварително решение от орган на юридическото лице, оправамощен съгласно дружествения договор, устава или съгласно законовите разпоредби с изключителна компетентност за сключване на разпоредителни сделки с недвижими имоти. По този начин ще се защитят интересите на съдружниците и акционерите в търговските дружества и значително ще се подобри правната сигурност при разпоредителни сделки с недвижими имоти, собственост на юридически лица.

С промените в Закона за частните съдебни изпълнители се цели освен съществуващите до момента дисциплинарни наказания, които могат да се налагат на частните съдебни изпълнители – порицание, глоба от 100 до 10 000 лв.,предупреждение за временно лишаване от правоспособност и лишаване от правоспособност за срок от една до 5 години да се въведе и наказание - **лишаване от правоспособност завинаги.** Наказанието- **лишаване от правоспособност завинаги** може да се наложи на частен

съдебен изпълнител за тежки нарушения, от които са произтекли значителни вреди и спрямо който са налице три или повече влезли в сила дисциплинарни наказания по чл.68 ал. 2, т. 2-4 от ЗЧсИ. По този начин ще се даде възможност да се отнемат завинаги правата на частни съдебни изпълнители извършващи системни нарушения, от които възникват големи щети за участниците в изпълнителните производства.

ВНОСИТЕЛИ: